

පිළිතුරු

1. (2) 2. (3) 3. (2) 4. (2) 5. (5)
6. (1) 7. (1) 8. (2) 9. (2) 10. (2)
11. (3) 12. (2) 13. (4) 14. (3) 15. (4)
16. (4) 17. (3) 18. (4) 19. (1) 20. (3)
21. (2) 22. (3) 23. (4) 24. (3) 25. (5)
26. (1) 27. (2) 28. (5) 29. (4) 30. (5)
31. (1) 32. (2) 33. (4) 34. (3) 35. (3)
36. (5) 37. (5) 38. (4) 39. (1) 40. (4)
41. (2) 42. (5) 43. (1) 44. (4) 45. (2)
46. (2) 47. (1) 48. (5) 49. (3) 50. (2)
51. (1) 52. (4) 53. (5) 54. (4) 55. (4)
56. (2) 57. (2) 58. (1) 59. (4) 60. (5)

2. **භෞතික විද්‍යාල සමිතිය 1998 අගෝස්තු නව විවර්ධනය**
භෞතික විද්‍යාව II - A පොතක ප්‍රශ්න සහ පිළිතුරු

පිළිතුරු හා ලකුණු

A පොතක

ප්‍රශ්න

1. (a) 150 g ක ස්කන්ධ පරිණාමයක් සහ දුනු තරැදිය 01
 හේතුව :
 සමාන තැනි ලකුණු තරැදියක් උපරිම සංවර්ධනය
 ඇතිවත් සමාන තැනි ලකුණු තරැදියක් පවා තිරයට
 ලා නැත තැනි තැනි 01
- b) ලෝහ පෙරලිය පෙරලිය නොවීම. (හෝ වාත ප්‍රතිරෝධය
 හේතුවෙන් පිළිගැනීම 01
- c) පළ පෙරලියට හෝ පරිණාමයට ප්‍රතිරෝධය ඇතිවීම 01
- d) උපරිමය : පරිණාමය ඇතිවීම
 හේතුව : පරිණාමය හේතුවෙන් විය හැකි දුරස්ථානයක්
 දී පිළිගැන ඇතිවීම 01

$$m = \frac{m}{50}$$

c) සාපේක්ෂය $\frac{4}{3}\pi \left| \frac{D}{2} \right|^3$ 01

- f) 1) භෞතික ස්වභාවය සඳහා පරිණාමය දක්වා පළමුවෙන්
 ප්‍රතිචාරය 01
- 2) පළ පරිණාමය පරිණාමය ලබා ගන්නා 01
- 3) පෙරලිය පළමුවෙන් පරිණාමය වියදම් වාත
 ප්‍රතිරෝධය පළ පරිණාමය පරිණාමය ලබා ගන්නා
 පළමු වියදම් පරිණාමය නොගන්නා 01

- g) 1) පෙරලිය පෙරලිය නොවීම හේතුවෙන් පෙරලිය
 පළමුවෙන් පෙරලිය පළමුවෙන් පෙරලිය 01
- 2) පෙරලිය පෙරලිය පළමුවෙන් පෙරලිය පළමුවෙන්
 පෙරලිය පළමුවෙන් පෙරලිය පළමුවෙන් පෙරලිය
 පළමුවෙන් පෙරලිය පළමුවෙන් පෙරලිය 01
- 3) පෙරලිය පළමුවෙන් පෙරලිය පළමුවෙන් පෙරලිය
 පළමුවෙන් පෙරලිය පළමුවෙන් පෙරලිය පළමුවෙන්
 පෙරලිය පළමුවෙන් පෙරලිය පළමුවෙන් පෙරලිය
 පළමුවෙන් පෙරලිය පළමුවෙන් පෙරලිය 01

10

02. a) i) X_1 : පළමු පෙරලිය පළමුවෙන් පෙරලිය
 X_2 : පළමු පෙරලිය පළමුවෙන් පෙරලිය
 X_3 : පළමු පෙරලිය පළමුවෙන් පෙරලිය
 පළමුවෙන් පෙරලිය පළමුවෙන් පෙරලිය 01

පෙරලිය පළමුවෙන් පෙරලිය පළමුවෙන් පෙරලිය
 පළමුවෙන් පෙරලිය පළමුවෙන් පෙරලිය 01

- ii) පෙරලිය පළමුවෙන් පෙරලිය පළමුවෙන් පෙරලිය
 පළමුවෙන් පෙරලිය පළමුවෙන් පෙරලිය පළමුවෙන්
 පෙරලිය පළමුවෙන් පෙරලිය පළමුවෙන් පෙරලිය
 පළමුවෙන් පෙරලිය පළමුවෙන් පෙරලිය 01

b) i) $X_1 C_1 (0 + X_1) = m C_1 (X_1 - X_2)$ 01
 $0 = [m C_1 (X_1 - X_2) / X_1 C_1] + X_1$ 01

ii) පළමු පෙරලිය පළමුවෙන් පෙරලිය පළමුවෙන් පෙරලිය
 පළමුවෙන් පෙරලිය පළමුවෙන් පෙරලිය 01

iii) පළමු පෙරලිය පළමුවෙන් පෙරලිය පළමුවෙන් පෙරලිය
 පළමුවෙන් පෙරලිය පළමුවෙන් පෙරලිය 01

- c) පෙරලිය
 පෙරලිය පළමුවෙන් පෙරලිය පළමුවෙන් පෙරලිය
 පළමුවෙන් පෙරලිය පළමුවෙන් පෙරලිය 01

d) පළමු පෙරලිය පළමුවෙන් පෙරලිය 01

10

3. a) A - පළමුවෙන් පෙරලිය B - පෙරලිය C - පෙරලිය
 D - පළමුවෙන් පෙරලිය 01

(පළමු පෙරලිය පළමුවෙන් පෙරලිය 01)

(පළමු පෙරලිය පළමුවෙන් පෙරලිය 01)

- b) A - පළමුවෙන් පෙරලිය B - පෙරලිය C - පෙරලිය
 D - පළමුවෙන් පෙරලිය 01

B - පළමුවෙන් පෙරලිය පළමුවෙන් පෙරලිය
 පළමුවෙන් පෙරලිය පළමුවෙන් පෙරලිය 01

C - පළමුවෙන් පෙරලිය පළමුවෙන් පෙරලිය
 පළමුවෙන් පෙරලිය පළමුවෙන් පෙරලිය 01

හෝ

-15- Phy./Ans. : 1998

-17- Phy/Ans.: 1998

ii) චන්ද්‍රිකාවේ සම්පූර්ණ ශක්තිය

= චාලක ශක්තිය + විභව ශක්තිය.

$$= \frac{1}{2} m v^2 + \left[-G \frac{Mm}{r} \right]$$

$$= \frac{1}{2} (G Mm / r) - (G Mm / r)$$

$$= - \frac{1}{2} G Mm / r \quad 01$$

$$= - \frac{1}{2} g R^2 m / r$$

$$= - \frac{1}{2} \times 10 \times (6.4 \times 10^6)^2 \times 10^3 / 9.2 \times 10^6$$

(නිවැරදි ආදේශයට ලකුණු 01)

$$= (-) 2.2 \times 10^{10} \text{ J}$$

(නිවැරදි ආදේශයට ලකුණු 01)

iii) අවශ්‍ය අවම ශක්තිය

කක්‍ෂයේ දී විභව ශක්තිය

= පොළොව මත දී විභව ශක්තිය

$$= [-G Mm / r] - [-G Mm / R]$$

$$= [-G Mm / r] + [G Mm / R] \quad 01$$

$$= -2 \times 2.2 \times 10^{10} + gRM$$

$$= -4.4 \times 10^{10} + 6.4 \times 10^{10} \quad 01$$

$$= (+) 2.0 \times 10^{10} \text{ J}$$

(නිවැරදි ආදේශයට ලකුණු 01)

iv) (ii) කොටසෙහි ගණනය කරන ලද ශක්තිය, චන්ද්‍රිකාවේ සම්පූර්ණ ශක්තිය පෙන්වනු ලබන අතර, (iii) කොටසෙන් පෙන්වනු ලබනුයේ මුළු ශක්තියෙන් කොටසක් පමණි.

v) භූ ස්ථාවර චන්ද්‍රිකාවක් සඳහා කාලය

$$T_1 = 24 \text{ පැය}$$

$$= 10 \text{ T}$$

$$\text{අරය } r_1 \text{ දෙනු ලබන්නේ } r_1 = r \times 10^{23}$$

$$= 9.2 \times 10^6 \times 4.64$$

$$= 42.4 \times 10^6 \text{ m}$$

$$\text{පොළොවේ සිට ඇති උස} = r_1 - R$$

$$= (42.4 - 6.4) \times 10^6$$

$$= 36 \times 10^6 \text{ m}$$

$$= 36 \text{ 000 Km} \quad 01$$

(හෝ නිවැරදි ආදේශයට ලකුණු 01)

vi) අරය අඩු වේ.

$$\text{ප්‍රවේගය වැඩි වේ. } (\therefore V = \sqrt{Gm / r})$$

(මනැම 1 ක් සඳහා ලකුණු 01)

15

6. i) උපරිම විද්‍යුත් ගාමක බලය ඇති කරනු ලබන්නේ ප්‍රචුච්ච B ට සමාන්තර විටදීය.

$$EF \text{ හෝ } GH \text{ පැත්තේ කෝණික ප්‍රවේගය} = \frac{b}{2} \omega$$

$\therefore EF$ හරහා ජනනය වන විද්‍යුත් ගාමක බලය

$$= (V_{EF}) = Ba \frac{b}{2} \omega \quad 01$$

$$\text{එසේම } V_{GH} = Ba \frac{b}{2} \omega$$

$\therefore$ දඟරය මගින් ඇති කරනු ලබන විද්‍යුත් ගාමක බලය

$$E = abB\omega$$

වට N සංඛ්‍යාවක් සඳහා $E = NabB\omega$

(වෙනත් ක්‍රමයක්,

$$E = - \frac{d}{dt} (Nab B \cos \theta)$$

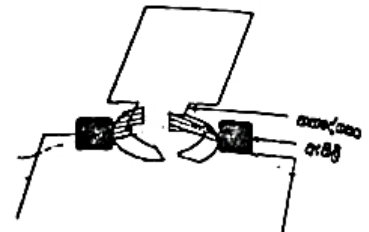
$$= - \frac{d}{dt} (Nab B \cos \theta)$$

$$= (Nab B \sin \theta)$$

ජනනය කරන ලද උපරිම විද්‍යුත් ගාමක බලය

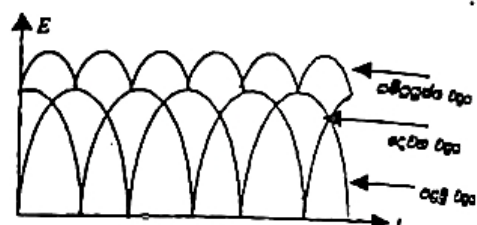
$$E = NabB\omega$$

ii)

[න්‍යායාදයක වෙනුවට ඇතිල්ලුම් විලිය යෙදීම. (ලකුණු සම්පූර්ණ නම් කරන ලද රූප සටහන සඳහා ලකුණු 01)]

iii)

(වක්‍ර 2 ක් වත් නම් කිරීම සඳහා ලකුණු 01)

(ආසන්න ලෙස විද්‍යුත් ගාමක බලය සඳහා ලකුණු 01)

(වැඩි විද්‍යුත් ගාමක බලයක් උත්පාදනය කිරීම සඳහා ලකුණු 01)

iv) ප්‍රථම ක්ෂේත්‍රයක භ්‍රමණය කරන ලද දඟරයක් විද්‍යුත් ගාමක බලයක් උත්පාදනය කෙරේ.

$$\text{විද්‍යුත් ප්‍රතිගාමක බලය} = V - IR$$

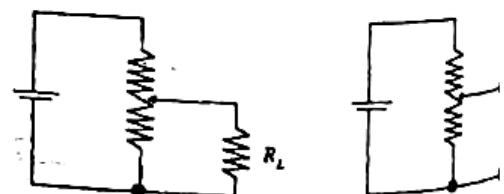
$$= 200 - 6 \times 10$$

$$= 140 \text{ V}$$

ආම්චරය නිශ්චලතාවයේ පවතින බැවින්, ආම්චරයේ විද්‍යුත් ප්‍රතිගාමක බලයක් නොමැත.

$$I = V/R = 200/10 = 20 \text{ A}$$

7. a) i)

(සම්පූර්ණ රූප සටහන සඳහා ලකුණු 02)

(නිවැරදි R_L සම්බන්ධය සඳහා ලකුණු 01)

(භාරය සම්බන්ධ කළ යුතු අග්‍ර දැක්වීම සඳහා ලකුණු 01)

a) නියත ප්‍රතිරෝධීයත් සඳහා.

දීල ලක්ෂ්‍යය හරහා යන සරල රේඛාව සඳහා ලකුණු 01)
(මෙම ලකුණු ලබා ගැනීමට අක්ෂ නම් කර තිබිය යුතුය.)

b) වෘත්තීය සූත්‍රිකා ලාම්පුව සඳහා.

පැහැදිලි කිරීම :-

නියත ප්‍රතිරෝධී සඳහා මිමගේ නියමය (සත්‍ය වේ.) 01

[හෝ ධාරාව I, විභව අන්තරය (V) සමානුපාතික වේ.]

සූත්‍රිකා ලාම්පුව සඳහා.

V වැඩිවන විට, තාපය නිපදවන නිසා සූත්‍රිකාවේ ප්‍රතිරෝධීය වැඩිවේ. 01

∴ දී ඇති V සඳහා, (a) හා සසඳන කළ I කුඩා වේ. 01

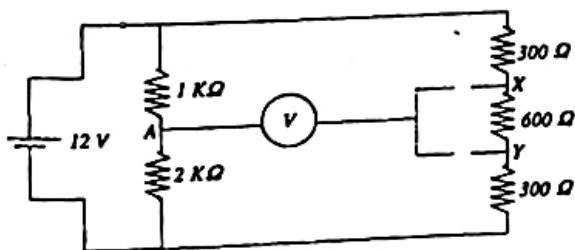
ii) a) XY හරහා ධාරාව දෙනු ලබන්නේ,

$$(300 + 600 + 300) I = 12$$

$$I = 12/1200$$

$$= 0.01 \text{ A}$$

01

b) $1 \text{ k}\Omega$ හා $2 \text{ k}\Omega$ දරන ශාඛාව හරහා ධාරාව

$$= 12 / [(1+2) \times 10^3]$$

$$= 4 \times 10^{-3} \text{ A}$$

∴ සෘණ සැලසුම් අග්‍රයට සාපේක්ෂව A හි විභවය

$$= 2 \times 10^3 \times 4 \times 10^{-3}$$

$$= 8 \text{ V}$$

01

එසේම X හි විභවය $= 900 \times 0.01$

$$= 9 \text{ V}$$

01

∴ සරපන ස්පර්ශකය X හි ඇතිවිට, A ලක්ෂ්‍යයට

සාපේක්ෂව වෝල්ටීයතාව කියවුම $= 9 - 8$

$$= 1 \text{ V}$$

01

Y හි විභවය $= 300 \times 0.01$

$$= 3 \text{ V}$$

01

සරපන ස්පර්ශකය Y හි ඇතිවිට, A ලක්ෂ්‍යයට

සාපේක්ෂව වෝල්ටීයතාව කියවුම $= 3 - 8$

$$= -5 \text{ V}$$

01

c) නැත.

දී ඇති වෝල්ටීයතාව කියවිය හැක්කේ ධන අගයක් පමණි.

[හෝ, ඔව්.

වෝල්ටීයතා අග්‍ර ප්‍රචාරය කිරීමෙන්.]

විභව අන්තරයක් ප්‍රතිවිරුද්ධ ලකුණ සහිත බැවින්.

[b කොටස විසඳීමට වෙනත් ක්‍රමයක්,

$$1 \text{ k}\Omega \text{ හරහා විභව බැස්ම} = 103 \times 4 \times 10^{-3}$$

$$= 4 \text{ V}$$

01

X ලක්ෂ්‍යයට ඉහළින් අවධියෙහි දී, 300Ω හරහා

$$\text{විභව බැස්ම} = 300 \times 0.01$$

$$= 3 \text{ V}$$

01

සරපන ස්පර්ශකය X හි ඇති විට, A ට

සාපේක්ෂව කියවුම $= 4 - 3$

$$= 1 \text{ V}$$

01

Y ලක්ෂ්‍යයට ඉහළින් $(300 + 600)\Omega$ හරහා විභව බැස්ම

$$= 900 \times 0.01$$

$$= 9 \text{ V}$$

01

∴ සරපන ස්පර්ශකය Y හි ඇති විට, A ට සාපේක්ෂව

කියවීම $= 4 - 9$

$$= -5 \text{ V}$$

01

b) i) a) විමෝචකය හා සැසඳන කළ, පාදම කොටස ඉහළ විභවයක ඇති බැවින්, B - E සන්ධිය ඉදිරි නැඹුරුතාවක් දක්වයි. 01

සංග්‍රාහක විභවය $= 3 \text{ V}$ (දී ඇත.)

∴ සංග්‍රාහකය, පාදම කොටසට වඩා ධනතාවක් දක්වයි. 01

සංග්‍රාහකය n චර්ශයේ වන අතර, පාදම p චර්ශයේ වේ.

∴ පාදම - සංග්‍රාහක සන්ධිය පසු නැඹුරුතාව දක්වයි. 01

ක්‍රියාකාරී විධියෙහි B - E සන්ධිය ඉදිරි නැඹුරුතාවක්,

B - C සන්ධිය පසු නැඹුරුතාවක් දක්වයි. (ලකුණු 01)

(හෝ මුත්තසිස්ටරය ක්‍රියාකාරී අවධියෙහි ක්‍රියාකරයි.)

b) පාදම ධාරාව I_B සමීකරණය මගින් දී ඇත.

c) සංග්‍රාහක ධාරාව $= \beta I_B$

d) ධාරිත්‍රය C :

ධාරිත්‍රය මගින් පාදමෙහි නැඹුරු තත්ත්ව පවත්වා ගනී. 01

හෝ B - E හි වෝල්ටීයතාව 0.7 V හි පවත්වා ගනී.

හෝ පාදමෙන් පිටවන සරල ධාරාව අවුරුද්දි. හෝ ප්‍රත්‍යාවර්තක ධාරා සංඥා පමණක් ඉටුදේ.

ii) දශමය සංඛ්‍යා 2 = ද්විමය සංඛ්‍යා 10

දශමය සංඛ්‍යා 3 = ද්විමය සංඛ්‍යා 11

පරිපථයට සත්‍යවන වගුව.

A	B	F
0	0	0
0	1	0
1	0	1
1	1	1

(සම්පූර්ණයෙන් නිවැරදි නම් ලකුණු 01)

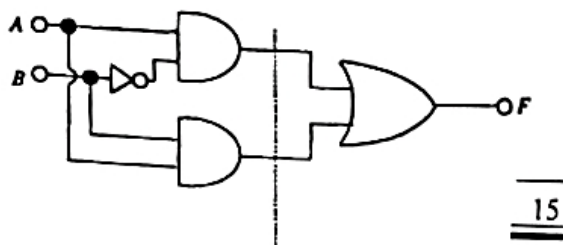
පරිපථයට තාර්කික සම්බන්ධය.

$$F = \overline{A}B + AB$$

(සම්පූර්ණයෙන් නිවැරදි නම්

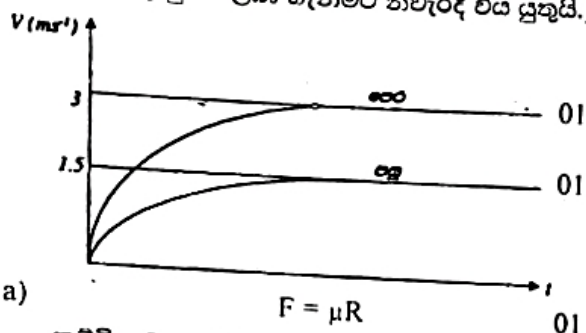
ලකුණු 01)

පරිපථය :-

8. i)

(ලකුණු 01 ලබා ගැනීමට නිවැරදි විය යුතුයි.)

ii) a)

කුට්ටිය මත ස්ථරණ බලය යෙදීම

$$F = 0.4 \times 0.1 \times 10 = 0.4 \text{ N}$$

තත්කුලේ ආතතිය T

$$\therefore T = 0.4 \text{ N}$$

b) W - ගෝලයෙහි බර.

U - ගෝලය මත උඩුකුරු තෙරය.

F - ගෝලය මත සිරස් බලය.

ආන්ත ප්‍රවේගයට පැමිණි විට,

$$U + F = W \quad 01$$

$F = 6\pi\eta av$ භාවිතයෙන්,

$$\therefore U + 6\pi\eta \times 2 \times 10^{-2} \times 3 = W \quad \textcircled{A} \quad 01$$

ආන්ත ප්‍රවේගයේදී, ගෝලය තත්කුලට

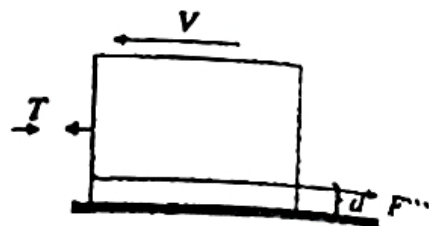
සම්බන්ධව ඇති විට,

$$T + U + F = W \quad 01$$

$$T + U + 6\pi\eta \times 2 \times 10^{-2} \times 1.5 = W \quad \textcircled{B} \quad 01$$

$$(A), (B) \rightarrow T = 6\pi\eta \times 2 \times 10^{-2} \times [3 - 1.5] \\ \therefore 0.4 = \pi\eta \times 2 \times 10^{-2} \times 1.5 \\ \eta = 0.7 \text{ Nsm}^{-2}$$

(d)

කුට්ටිය මත දුස්ස්‍රාවී බලය F''

$$F'' = \eta AV/d \\ = \frac{0.7 \times 2.5 \times 10^{-4} \text{ V}}{1 \times 10^{-3}} = T$$

(b) හි T සඳහා ප්‍රත්‍යායෝගික භාවිතයෙන්,

$$T = 6 \times 0.7 \times 2 \times 10^{-2} \times [3 - V] \\ = 0.7 \times 2.5 \times 10^{-4} \times V / 1 \times 10^{-3} \\ \therefore V = 1.8 \text{ ms}^{-1}$$

